

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ XÂY DỰNG ĐẢNG TRONG SẠCH, VỮNG MẠNH

 BÙI THỊ BÍCH THUẬN*

Ngày nhận: 30/3/2020
Ngày phản biện: 22/4/2020
Ngày duyệt đăng: 20/5/2020

Tóm tắt: Bài viết tập trung làm sáng tỏ tầm quan trọng của việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng để Đảng ta thật sự trong sạch, vững mạnh. Trên cơ sở đó, khẳng định những quan điểm lớn của Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng; chủ trương của Đảng về xây dựng Đảng trong sự nghiệp đổi mới đất nước, hội nhập quốc tế.

Từ khóa: Tư tưởng Hồ Chí Minh; Xây dựng Đảng.

HO CHI MINH'S IDEOLOGY ABOUT BUILDING PARTY SPOTLESS AND STRONG

Abstract: This paper aims to elaborate the importance of using Ho Chi Minh's ideology about building Vietnamese Communist party spotless and strong. On that basis, the writer wishes to reconfirm Ho Chi Minh's great viewpoint about building Vietnamese Communist part, Party's policy about building Vietnamese Communist party in the revolution career, integrating into the global market.

Keywords: Ho Chi Minh's ideology; Building Vietnamese Communist party.

Đảng Cộng sản Việt Nam do Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập, rèn luyện và lãnh đạo là đội tiên phong dũng cảm, là bộ tham mưu sáng suốt, là đại biểu trung thành cho lợi ích của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và của cả dân tộc. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, cách mạng Việt Nam đã giành được những thắng lợi này đến thắng lợi khác. Tuy nhiên, Đảng có tiếp tục lãnh đạo toàn dân để làm nên chiến thắng được hay không phần lớn phụ thuộc vào việc Đảng có “trong sạch, vững mạnh”, có “là đạo đức, là văn minh” hay không. Trong sự nghiệp đổi mới đất nước hiện nay, công tác xây dựng Đảng theo tư tưởng của Hồ Chí Minh có ý nghĩa quyết định đến việc bảo vệ chế độ chính trị, đến mục tiêu “Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”, góp phần củng cố niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, vào con đường phát triển của đất nước.

1. Nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh

Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam trong sạch, vững mạnh chiếm một vị trí đặc biệt quan trọng trong toàn bộ di sản tư tưởng của Người. Hồ Chí Minh liên tục đề cập vấn đề xây

dựng Đảng và hình thành một hệ thống các luận điểm mang tính nhất quán.

1.1. Xây dựng Đảng - Quy luật tồn tại và phát triển của Đảng

Hồ Chí Minh bàn về xây dựng Đảng không phải là khi trong Đảng có gì đột biến hay trong Đảng “có vấn đề nổi cộm” mới cần đến một giải pháp tinh tế. Với Người, xây dựng Đảng là một nhiệm vụ tất yếu, thường xuyên để Đảng hoàn thành vai trò chiến sĩ tiên phong trước giai cấp, dân tộc và nhân dân. Xây dựng Đảng được Hồ Chí Minh đặt ra như một nhiệm vụ vừa cấp bách, vừa lâu dài. Khi cách mạng gặp khó khăn, xây dựng Đảng để cán bộ, đảng viên củng cố lập trường quan điểm, bình tĩnh, sáng suốt, không tỏ ra bị động, lúng túng, bi quan. Ngay cả khi cách mạng trên đà thắng lợi, cũng cần đến xây dựng Đảng, để xây dựng những quan điểm, tư tưởng cách mạng khoa học, ngăn ngừa chủ quan, tự mãn, lạc quan tếu và rơi vào căn bệnh “kiêu ngạo cộng sản”. Do vậy, với Người, *xây dựng và chỉnh đốn Đảng không chỉ là nhiệm vụ then chốt, mang tầm chiến lược, mà còn là công việc thường xuyên của Đảng* trong vai

* Trường Đại học Công đoàn

trò lãnh đạo cách mạng, bởi “Đảng có vững cách mệnh mới thành công, cũng như người cầm lái có vững thuyền mới chạy”¹.

Tính tất yếu khách quan của công tác xây dựng Đảng, được Hồ Chí Minh lý giải hết sức thuyết phục theo các căn cứ sau đây:

- Sự nghiệp cách mạng do Đảng lãnh đạo là một quá trình, bao gồm nhiều thời kỳ, nhiều giai đoạn; mỗi thời kỳ, giai đoạn có những mục tiêu, nhiệm vụ cụ thể và những yêu cầu riêng. Trước diễn biến của điều kiện khách quan, bản thân Đảng cũng phải tự chỉnh đốn, tự đổi mới để vươn lên làm tròn trọng trách trước giai cấp và dân tộc. Sinh thời, mỗi khi cách mạng chuyển giai đoạn, bắt đầu triển khai thực hiện nhiệm vụ mới, Hồ Chí Minh bao giờ cũng chủ trương trước hết phải xây dựng Đảng. Chủ trương đó vừa khẳng định đúng vị trí, vai trò lãnh đạo của Đảng, vừa thể hiện khả năng nhạy bén, làm chủ thời cuộc của người đứng đầu tổ chức Đảng. Hồ Chí Minh nêu ý kiến rằng, ngay sau khi cuộc chống Mỹ, cứu nước của nhân dân Việt Nam hoàn toàn thắng lợi, “việc cần phải làm trước tiên là *chỉnh đốn lại Đảng*, làm cho mỗi đảng viên, mỗi đoàn viên, mỗi chi bộ đều ra sức làm tròn nhiệm vụ đảng giao phó cho mình, toàn tâm toàn ý phục vụ nhân dân. Làm được như vậy, thì dù công việc to lớn mấy, khó khăn mấy chúng ta cũng nhất định thắng lợi”².

- Đảng sống trong xã hội, là một bộ phận hợp thành cơ cấu của xã hội, mỗi cán bộ, đảng viên đều chịu ảnh hưởng, tác động của môi trường xã hội, các quan hệ xã hội, cả cái tốt và cái xấu, cái tích cực, tiến bộ và cái tiêu cực, lạc hậu. Mỗi cán bộ, đảng viên không phải là thần thánh, họ là con người. Đã là con người thì ai cũng có hai mặt tốt - xấu, thiện - ác thường xuyên đấu tranh với nhau. Trong điều kiện môi trường tốt nếu cán bộ, đảng viên nỗ lực tu dưỡng, phấn đấu, rèn luyện thì mặt tốt, mặt thiện sẽ nổi lên, đẩy lùi mặt ác, mặt xấu. Từ đó họ sẽ trở thành người tốt, làm gương cho quần chúng, có ích cho Đảng, cho cách mạng. Ngược lại trong một môi trường xã hội không lành mạnh, đầy rẫy sự dối trá lừa lọc, nếu cán bộ, đảng viên buông thả, thiếu ý chí phấn đấu thì mặt ác, mặt xấu sẽ nổi lên chi phối, kiểm chế mặt tốt, mặt thiện và lúc đó, họ trở thành người bị tha hóa, biến chất có hại cho Đảng, cho dân, thậm chí trở thành tội phạm. Hồ Chí Minh cho rằng, “Một Đảng mà giấu diếm khuyết điểm của mình là một Đảng hỏng. Một Đảng có gan thừa nhận khuyết điểm của mình, vạch rõ những cái đó, vì đâu mà có khuyết điểm đó, xét rõ hoàn cảnh sinh ra khuyết điểm đó, rồi tìm kiếm mọi cách để sửa chữa khuyết điểm đó.

Như thế là một Đảng tiến bộ, mạnh dạn, chắc chắn, chân chính”³.

- Xây dựng Đảng là cơ hội để mỗi cán bộ, đảng viên tự rèn luyện, giáo dục và tu dưỡng tốt hơn, hoàn thành các nhiệm vụ mà Đảng và nhân dân giao phó, đặc biệt là giữ được các phẩm chất đạo đức cách mạng tiêu biểu. Xây dựng Đảng là làm cho mỗi cán bộ, đảng viên hiểu rõ, hiểu đúng và thực hành tốt quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng. Mặt khác, giúp cho cán bộ đảng viên phải nhìn lại mình, phát huy mặt tốt, loại bỏ mặt xấu vốn có trong mỗi con người. Hồ Chí Minh thường xuyên nhắc nhở đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng phải thực hành đạo đức cách mạng. Trước lúc đi xa, trong *Di chúc* để lại cho chúng ta, khi nói về xây dựng và chỉnh đốn Đảng, Người vẫn không quên căn dặn: “Đảng ta là một đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên và cán bộ phải thực sự thấm nhuần *đạo đức cách mạng*, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư. Phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đày tớ thật trung thành của nhân dân”⁴.

Nhận thức đúng sự tác động qua lại giữa môi trường xã hội và vai trò lãnh đạo của Đảng, đặc biệt phát triển tâm lý, nhân cách của cán bộ, đảng viên, Hồ Chí Minh đã đi đến một nhận định mang tính triết lý và thực tiễn sâu sắc, có giá trị phổ quát trong vấn đề xây dựng, đổi mới Đảng: “Một dân tộc, một đảng và mỗi con người, ngày hôm qua là ngày vĩ đại, có sức hấp dẫn lớn, không nhất định hôm nay và ngày mai vẫn được mọi người yêu mến và ca ngợi, nếu lòng dạ không trong sáng nữa, nếu sa vào chủ nghĩa cá nhân”⁵. Nhận định đó là một chân lý. Nó phản ánh đúng thực tiễn và đã được thực tiễn không chỉ ở Việt Nam mà còn ở nhiều nơi trên thế giới kiểm nghiệm.

Như vậy, xây dựng Đảng thường xuyên, liên tục sẽ làm cho toàn Đảng Cộng sản Việt Nam trở thành một khối thống nhất về nhận thức tư tưởng, làm cơ sở của sự thống nhất về hành động, đủ sức chèo lái con thuyền cách mạng Việt Nam tiến về phía trước, vượt qua những khúc quanh đầy thử thách.

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 2, tr.289.

² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 15, tr.616.

³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 5, tr.301.

⁴ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 15, tr.611-612.

⁵ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 12, tr.557-558.

1.2. Nội dung công tác xây dựng Đảng

a) Xây dựng Đảng về tư tưởng, lý luận

Để đạt mục tiêu cách mạng, Hồ Chí Minh chỉ rõ: phải dựa vào lý luận cách mạng và khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin. Người khẳng định: “Đảng muốn vững thì phải có chủ nghĩa làm cốt, trong đảng ai cũng phải hiểu, ai cũng phải theo chủ nghĩa ấy. Đảng mà không có chủ nghĩa cũng như người không có trí khôn, tàu không có bàn chỉ nam”⁶; “chủ nghĩa” ấy là chủ nghĩa Mác - Lênin. Hồ Chí Minh đã ví chủ nghĩa Mác - Lênin như trí khôn của con người, như bàn chỉ nam định hướng cho con tàu đi, điều đó nói lên vai trò cực kỳ quan trọng của lý luận ấy trong tất cả các thời kỳ cách mạng. Với ý nghĩa đó, theo Người, chủ nghĩa Mác - Lênin trở thành “cốt”, trở thành nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho mọi hành động của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Trong việc tiếp nhận và vận dụng chủ nghĩa Mác - Lênin, Hồ Chí Minh lưu ý những điểm sau đây: Một là, việc học tập nghiên cứu, tuyên truyền chủ nghĩa Mác - Lênin phải luôn phù hợp với từng đối tượng. Hai là, việc vận dụng chủ nghĩa Mác - Lênin phải luôn luôn phù hợp với từng hoàn cảnh. Ba là, trong quá trình hoạt động, Đảng ta phải chú ý học tập, kế thừa những kinh nghiệm tốt của các Đảng cộng sản khác, đồng thời phải tổng kết kinh nghiệm của mình để bổ sung vào chủ nghĩa Mác - Lênin. Bốn là, Đảng ta phải tăng cường đấu tranh bảo vệ sự trong sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin. Chú ý chống giáo điều, cơ hội và những luận điểm sai trái, xuyên tạc, phủ nhận chủ nghĩa Mác - Lênin.

b) Xây dựng Đảng về chính trị

Tư tưởng Hồ Chí Minh trong việc xây dựng Đảng về chính trị có nhiều nội dung, bao gồm: xây dựng đường lối, chính trị, bảo vệ chính trị, xây dựng và thực hiện nghị quyết, xây dựng và phát triển hệ tư tưởng chính trị, củng cố lập trường chính trị, nâng cao bản lĩnh chính trị... Trong đó, theo Hồ Chí Minh, đường lối chính trị là một vấn đề cốt tử trong sự tồn tại và phát triển của Đảng. Hoạch định đường lối chính trị trở thành một trong những vấn đề cực kỳ quan trọng trong xây dựng Đảng.

Đảng Cộng sản Việt Nam cầm quyền có vai trò định hướng phát triển cho toàn xã hội. Đảng thực hiện vai trò lãnh đạo chính trị chủ yếu bằng việc đề ra cương lĩnh, đường lối chiến lược, phương hướng phát triển kinh tế - xã hội, cũng như sách lược và quy định những mục tiêu phát triển của xã hội theo hướng lâu dài cũng như từng giai đoạn.

Hồ Chí Minh lưu ý cần phải giáo dục đường lối, chính sách của Đảng, thông tin thời sự cho cán bộ, đảng viên, để họ luôn luôn kiên định lập trường, giữ

vững bản lĩnh chính trị trong mọi hoàn cảnh. Đồng thời, Người cũng cảnh báo nguy cơ sai lầm về đường lối chính trị sẽ gây ra hậu quả nghiêm trọng đối với vận mệnh của Tổ quốc, sinh mệnh chính trị của hàng triệu đảng viên, cũng như của hàng triệu nhân dân lao động.

c) Xây dựng Đảng về tổ chức, bộ máy, công tác cán bộ

- *Xây dựng Đảng về tổ chức, bộ máy*: Hồ Chí Minh khẳng định sức mạnh của Đảng bắt nguồn từ tổ chức, một tổ chức tiên phong chiến đấu của giai cấp công nhân. Hệ thống tổ chức của Đảng từ trung ương đến cơ sở phải chặt chẽ, có tính kỷ luật cao. Mỗi cấp độ tổ chức có chức năng, nhiệm vụ riêng.

Trong hệ thống tổ chức Đảng, Hồ Chí Minh rất coi trọng vai trò của chi bộ. Bởi lẽ, đối với bản thân Đảng, chi bộ là tổ chức hạt nhân, quyết định chất lượng lãnh đạo của Đảng; là môi trường tu dưỡng, rèn luyện và cũng là nơi giám sát đảng viên; chi bộ có vai trò quan trọng trong việc gắn kết giữa Đảng và quần chúng nhân dân.

Hồ Chí Minh chỉ ra các nguyên tắc tổ chức sinh hoạt Đảng gồm:

+ Tập trung dân chủ

Đây là nguyên tắc cơ bản trong xây dựng Đảng. Giữa “tập trung” và “dân chủ” có mối quan hệ khăng khít với nhau, đó là hai vế của một nguyên tắc. Tập trung trên nền tảng dân chủ, dân chủ phải đi đến tập trung. Như vậy, hàm lượng dân chủ càng cao, càng đậm đặc bao nhiêu trong hoạt động của Đảng thì tập trung trong Đảng càng đúng đắn bấy nhiêu. Hồ Chí Minh nhấn mạnh rằng, phải làm cho tất cả mọi đảng viên bày tỏ hết ý kiến của mình ở trong Đảng, tức là khơi dậy tinh thần trách nhiệm và tính tích cực, chủ động của tất cả đảng viên. Khi đã thảo luận, bày tỏ ý kiến rồi thì đi đến tập trung, tức là để cập ý chí thống nhất, hành động thống nhất, như thế mới có sức mạnh. Người viết “Chế độ ta là chế độ dân chủ, tư tưởng phải được tự do. Tự do là thế nào? Đối với mọi vấn đề mọi người tự do bày tỏ ý kiến của mình, góp phần tìm ra chân lý. Đó là một quyền lợi mà cũng là một nghĩa vụ của mọi người. Khi mọi người đã phát biểu ý kiến, đã tìm thấy chân lý, lúc đó quyền tự do tư tưởng hóa ra quyền tự do phục tùng chân lý”⁷.

+ Tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách

Hồ Chí Minh giải thích: “Vi sao cần phải có tập

⁶ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 2, tr.268.

⁷ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 8, tr.216.

thể lãnh đạo? Vì một người dù khôn ngoan, tài giỏi mấy, dù nhiều kinh nghiệm đến đâu, cũng chỉ trông thấy, chỉ xem xét được một hoặc nhiều mặt của một vấn đề, không thể trông thấy, xem xét tất cả mọi mặt của một vấn đề. Vì vậy, cần phải có nhiều người, nhiều người thì nhiều kinh nghiệm. Người thì thấy rõ mặt này, người thì trông thấy rõ mặt khác của vấn đề đó. Góp kinh nghiệm và sự xem xét của nhiều người, thì vấn đề đó được thấy rõ khắp mọi mặt. Mà có thấy rõ khắp mọi mặt, thì vấn đề ấy mới được giải quyết chu đáo, khỏi sai lầm”⁸.

Về cá nhân phụ trách, Hồ Chí Minh cho rằng: “việc gì đã được đồng người bàn bạc kỹ lưỡng rồi, kế hoạch định rõ ràng rồi, thì cần phải giao cho một người hoặc một nhóm người phụ trách theo kế hoạch đó mà thi hành. Như thế mới có chuyên trách, công việc mới chạy. Nếu không có cá nhân phụ trách thì sẽ sinh ra cái tệ người này ủy cho người kia, người kia ủy cho người nọ, kết quả là không ai thi hành. Như thế thì việc gì cũng không xong”⁹.

Thực hiện nguyên tắc này trong công tác xây dựng Đảng phải chú ý khắc phục tệ độc đoán, chuyên quyền, đồng thời phải chống lại cả tình trạng dựa dẫm tập thể, không dám quyết đoán, không dám chịu trách nhiệm.

+ Tự phê bình và phê bình

Hồ Chí Minh coi tự phê bình và phê bình là việc làm thường xuyên, “như mỗi ngày phải rửa mặt”¹⁰. Người viết trong *Di chúc*: “Trong Đảng thực hành dân chủ rộng rãi, thường xuyên và nghiêm chỉnh *tự phê bình và phê bình* là cách tốt nhất để củng cố sự đoàn kết và thống nhất trong Đảng”¹¹. Người cho rằng, tự phê bình và phê bình là “thang thuốc” tốt nhất để làm cho phần tốt trong mỗi tổ chức và mỗi con người nảy nở như hoa mùa xuân và phần xấu bị mất dần đi; tự phê bình và phê bình phải trung thực, kiên quyết, đúng người, đúng việc, phải có văn hóa... Trong Đảng, “phải có tinh đồng chí thương yêu lẫn nhau”¹².

+ Kỷ luật nghiêm minh, tự giác

Sức mạnh của một tổ chức cộng sản và của mỗi đảng viên bắt nguồn từ ý thức tổ chức kỷ luật nghiêm minh, tự giác. Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “Đảng tổ chức rất nghiêm, khác với các đảng phái khác và các hội quần chúng. Trong Đảng chỉ kết nạp những phần tử hăng hái nhất, cách mạng nhất. Đảng có những điều kiện kỷ luật bắt buộc mỗi đảng viên phải theo. Không có kỷ luật sắt không có Đảng. Đã vào Đảng thì phải theo tư tưởng của Đảng. Đảng đã chỉ thị nghị quyết là phải làm. Không làm thì đuổi ra khỏi Đảng”¹³. “Kỷ luật của Đảng là kỷ luật tự giác mình đã tình nguyện theo thì theo cho đúng”¹⁴. Sức mạnh

của một đảng cộng sản bắt nguồn từ kỷ luật, muôn người như một, cùng một ý chí và hành động. Đồng thời Đảng ta là một tổ chức gồm những người tự nguyện phấn đấu cho lý tưởng cộng sản chủ nghĩa, cho nên tự giác là một yêu cầu bắt buộc đối với mọi tổ chức Đảng và đảng viên. Tính nghiêm minh, tự giác đòi hỏi đảng viên phải gương mẫu trong cuộc sống, công tác. Uy tín của Đảng bắt nguồn từ sự gương mẫu của mỗi đảng viên trong việc tự giác tuân thủ kỷ luật của Đảng, của Nhà nước, của đoàn thể nhân dân.

+ Đoàn kết thống nhất trong Đảng

Sự đoàn kết thống nhất của Đảng phải dựa trên cơ sở lý luận của Đảng là chủ nghĩa Mác - Lênin; cương lĩnh, điều lệ Đảng; đường lối, quan điểm của Đảng; nghị quyết của tổ chức đảng các cấp. Trong *Di chúc*, Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “Nhờ đoàn kết chặt chẽ, một lòng một dạ phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc, cho nên từ ngày thành lập đến nay, Đảng ta đã đoàn kết, tổ chức lãnh đạo nhân dân ta hăng hái đấu tranh tiến từ thắng lợi này đến thắng lợi khác. Đoàn kết là một truyền thống cực kỳ quý báu của Đảng và của dân tộc ta. Các đồng chí từ Trung ương đến các chi bộ cần phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình”¹⁵.

- *Xây dựng Đảng về cán bộ và công tác cán bộ*

Hồ Chí Minh đề ra một hệ thống các quan điểm về cán bộ và công tác cán bộ. Người nhận thức rất rõ vị trí, vai trò của cán bộ trong sự nghiệp cách mạng. Cán bộ là cái dây chuyền của bộ máy, là mắt khâu trung gian nối liền giữa Đảng, Nhà nước với nhân dân. Muôn việc thành công hay thất bại là do cán bộ tốt hay kém. Người cán bộ phải có đủ đức và tài, phẩm chất và năng lực, trong đó, đức, phẩm chất là gốc.

⁸ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 5, tr.504.

⁹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 5, tr.505.

¹⁰ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 5, tr.279.

¹¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 15, tr.611.

¹² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 15, tr.611.

¹³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 6, tr.367.

¹⁴ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 6, tr.369.

¹⁵ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 15, tr.611.

Hồ Chí Minh cho rằng, công tác cán bộ là công tác gốc của Đảng. Nội dung của nó bao hàm các mặt khâu liên hoàn, có quan hệ chặt chẽ với nhau: tuyển chọn cán bộ, đào tạo, huấn luyện, bồi dưỡng cán bộ; đánh giá đúng cán bộ, tuyển dụng, sắp xếp, bố trí cán bộ; thực hiện các chính sách đối với cán bộ.

d) Xây dựng Đảng về đạo đức

Hồ Chí Minh khẳng định: Một Đảng chân chính cách mạng phải có đạo đức. Đạo đức tạo nên uy tín, sức mạnh của Đảng, giúp Đảng đủ tư cách lãnh đạo, hướng dẫn quần chúng nhân dân.

Xét về thực chất, đạo đức của Đảng ta là đạo đức mới, đạo đức cách mạng. Đạo đức đó mang bản chất của giai cấp công nhân, cũng là đạo đức Mác - Lênin, đạo đức cộng sản chủ nghĩa mà nội dung cốt lõi là chủ nghĩa nhân đạo chiến đấu. Vì thế, Hồ Chí Minh chỉ rõ: Đảng ta là một Đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên và cán bộ phải thật sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư. Có đạo đức cách mạng trong sáng, Đảng ta mới lãnh đạo nhân dân đấu tranh giải phóng dân tộc, làm cho Tổ quốc giàu mạnh, đồng bào sung sướng. Đó là mục tiêu, lý tưởng của Đảng và cũng là tư cách số một của Đảng cầm quyền.

Giáo dục đạo đức cách mạng là một nội dung quan trọng trong việc tu dưỡng rèn luyện của cán bộ, đảng viên. Nó gắn chặt với cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân dưới mọi hình thức nhằm làm cho Đảng luôn luôn thật sự trong sạch.

2. Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh trong giai đoạn hiện nay

Trong giai đoạn cách mạng mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa với mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, dân tộc ta đang đứng trước nhiều thời cơ, vận hội, nhưng cũng không ít khó khăn, thách thức. Vai trò lãnh đạo của Đảng càng phải được khẳng định, năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng cần được nâng cao hơn bao giờ hết để ngang tầm với các yêu cầu, nhiệm vụ mà lịch sử dân tộc giao phó. Trong bối cảnh mới, Đảng ta xác định rõ nhiệm vụ xây dựng kinh tế là trọng tâm, xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt gắn chặt với xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, tạo nền tảng tinh thần cho sự phát triển xã hội. Quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng ta đẩy mạnh công tác xây dựng Đảng trên tất cả các mặt: tư tưởng lý luận, chính trị, tổ chức và cán bộ, đạo đức, làm cho Đảng thật sự trong sạch, đạt đến tầm cao về

đạo đức, trí tuệ, bản lĩnh chính trị, vững vàng trước mọi thử thách của lịch sử.

Để công cuộc xây dựng, chỉnh đốn Đảng đạt được mục tiêu, yêu cầu đề ra, đáp ứng nguyện vọng của toàn Đảng, toàn dân, cần tiếp tục tập trung làm tốt một số nhiệm vụ sau:

Thứ nhất, về tư tưởng, trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng phải biết làm giàu trí tuệ của mình bằng việc kế thừa và phát huy những truyền thống tốt đẹp của dân tộc, những tinh hoa văn hóa của nhân loại để giành thắng lợi cho cách mạng. Cần tăng cường công tác tư tưởng và lý luận, bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng. Các cấp ủy, tổ chức đảng, người đứng đầu cơ quan, đơn vị các cấp cần phải thường xuyên coi trọng công tác giáo dục chính trị tư tưởng; thực hiện nghiêm chế độ học tập, bồi dưỡng lý luận chính trị và cập nhật kiến thức mới cho cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý, theo hướng nâng cao chất lượng, chú trọng tính hiệu quả và phù hợp với từng đối tượng; tập trung đổi mới nội dung, phương pháp giáo dục, rèn luyện, bồi dưỡng đạo đức cách mạng và lối sống trong sạch, lành mạnh, toàn tâm, toàn ý phục vụ nhân dân.

Thứ hai, về chính trị, trên cơ sở kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, Đảng biết tập trung giành thắng lợi cho từng bước đi lên của cách mạng. Đó là đường lối cứng rắn về chiến lược, mềm dẻo về sách lược, linh hoạt về biện pháp đấu tranh, tập hợp được lực lượng của toàn dân, tranh thủ được sự đồng tình và ủng hộ của quốc tế, tạo thành sức mạnh vô địch của cách mạng.

Thứ ba, về tổ chức, cần phải xây dựng một tổ chức Đảng với các nguyên tắc nền móng được tuân thủ nghiêm ngặt để khi hành động thì muôn người như một. Đó là một tổ chức trọng chất lượng hơn số lượng, lấy việc nâng cao vai trò lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng là nhiệm vụ thường xuyên của mỗi cán bộ, đảng viên và của toàn Đảng. Đồng thời, cần phải đổi mới đồng bộ, mạnh mẽ công tác cán bộ, xây dựng đội ngũ cán bộ đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ. Kết hợp chặt chẽ việc xây dựng đội ngũ cán bộ với sắp xếp bộ máy, tinh giản biên chế bộ máy hệ thống chính trị, gắn với đấu tranh đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, các biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ. Tiếp tục thực hiện có hiệu quả việc sắp xếp lại bộ máy, tinh giản biên chế, gắn với cải cách chế độ công vụ, cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức và đổi mới chính sách tiền lương; xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược có đủ phẩm chất, năng lực và uy tín,

ngang tầm nhiệm vụ, theo tinh thần Nghị quyết Hội nghị Trung ương 6, Trung ương 7 khóa XII. Đổi mới và tăng cường công tác cán bộ và quản lý cán bộ trong hệ thống chính trị, tập trung khắc phục bằng được những yếu kém trong công tác cán bộ, xử lý nghiêm minh những sai phạm của cán bộ mà dư luận đang bức xúc.

Thứ tư, về đạo đức, lối sống, cán bộ, đảng viên phải coi trọng việc tu dưỡng đạo đức, cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, nâng cao năng lực, gần bó máu thịt với nhân dân, dám hy sinh xả thân vì sự nghiệp cách mạng. Trong mọi mối quan hệ, cán bộ, đảng viên không ngừng học tập và làm theo tấm gương, đạo đức Hồ Chí Minh, để hoàn thiện nhân cách, giành được niềm tin yêu trọn vẹn của nhân dân. Các cấp ủy, tổ chức đảng, mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu, cần dừng cảm tự soi xét lại mình, đơn vị mình; không nể nang, né tránh, tìm ra được những ưu điểm để phát huy, đề ra các biện pháp khắc phục, sửa chữa những sai lầm, yếu kém, khuyết điểm một cách thiết thực, khả thi; kết hợp “chống và xây”, “xây và chống”, nói đi đôi với làm, tập trung khắc phục những hạn chế, yếu kém. Mỗi cán bộ, đảng viên cần thể hiện được ý thức cầu thị tiến bộ; tinh thần ham học tập ở mọi lúc, mọi nơi; có ý thức kiên trì rèn luyện thói quen, phương pháp làm việc khoa học, dân chủ, nghiêm túc, cụ thể; tự đánh giá bản thân để lựa chọn cách thức, biện pháp rèn luyện phù hợp; có thái độ nghiêm khắc trong tự phê bình, lắng nghe ý kiến nhận xét của quần chúng, cấp trên, cấp dưới và đồng cấp về bản thân mình.

Thứ năm, đẩy mạnh công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng, góp phần phòng chống suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” đạt hiệu quả: Các cấp ủy, tổ chức đảng tiếp tục tăng cường quản lý, kiểm tra, giám sát cán bộ, đảng viên để phát hiện sớm và ngăn chặn kịp thời những hành vi sai phạm. Nội dung kiểm tra, giám sát phải toàn diện, cả về tư tưởng chính trị, động cơ, thái độ, năng lực công tác, phẩm chất đạo đức, lối sống và thu nhập, tài sản bất minh của cá nhân, gia đình cán bộ, đảng viên. Giữ nghiêm kỷ luật của Đảng, mọi sai phạm phải có hình thức xử lý kịp thời, nghiêm minh, công khai, đúng pháp luật. Tăng cường kiểm tra toàn diện công tác cán bộ; chú trọng kiểm tra, giám sát cán bộ có biểu hiện tham nhũng; có nhiều dư luận quần chúng phản ánh, tố cáo tham nhũng. Tăng cường giám sát của tổ chức đảng từ trên xuống, giám sát từ dưới lên, phát huy vai trò giám sát lẫn nhau trong cùng cấp, tăng cường quản lý, giám sát

thường ngày đối với đảng viên và cán bộ lãnh đạo; tạo dư luận lên án và đồng thời xử lý nghiêm những biểu hiện sai phạm của cán bộ, đảng viên dù ở bất cứ cương vị công tác nào; kịp thời phát hiện, biểu dương người tốt, việc tốt.

Từ ánh sáng tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng Cộng sản Việt Nam quyết tâm xây dựng về mọi mặt một cách thiết thực; xác định đổi mới và chỉnh đốn Đảng đáp ứng nhu cầu phát triển của giai cấp và dân tộc là quy luật tồn tại sống còn của Đảng. Chính trên ý nghĩa đó, việc tiếp tục đẩy mạnh nghiên cứu, tuyên truyền, giáo dục tư tưởng Hồ Chí Minh về Đảng và xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh phải được quán triệt đến từng tổ chức cơ sở đảng, từng cán bộ, đảng viên. □

Tài liệu tham khảo

1. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, bộ 15 tập, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
2. Trần Đình Huynh (2018), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng và chính quyền Nhà nước*, Nxb Lý luận chính trị, Hà Nội.
3. Lê Khả Phiêu (2019), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và sự vận dụng trong xây dựng Đảng về đạo đức hiện nay*, Nxb Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
4. Bùi Đình Phong (2017), *Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay dưới ánh sáng tư tưởng Hồ Chí Minh*, Nxb TP. Hồ Chí Minh.

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH...

(Tiếp theo trang 98)

Tài liệu tham khảo

1. Nghị quyết của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IV của Đảng về Báo cáo phương hướng, nhiệm vụ và mục tiêu chủ yếu của kế hoạch nhà nước 5 năm (1976-1980).
2. Nghị quyết số 14 của Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương khóa IV ngày 11/01/1979 về cải cách giáo dục.
3. Nghị quyết 02-NQ/HNTW ngày 24/12/1996 về định hướng chiến lược phát triển giáo dục và đào tạo trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và nhiệm vụ đến năm 2000.
4. Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8, khóa XI, ban hành ngày 03/11/2013.
5. Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, ngày 28/1/2016.
6. Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, H. 2000.
7. <https://www.nhandan.com.vn/chinhtri/item/4570602-.html>
8. Văn phòng Trung ương Đảng (2011), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IV, V, VIII, IX, X, XI của Đảng.
9. Văn phòng Trung ương Đảng (2013), Văn kiện Hội nghị lần thứ 8 của BCHTW khóa XI (Nghị quyết 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương).